Parlamentul
Republicii Moldova

CJ-05 nr. 118
13.05. 2022

Comisia juridică, numiri și imunități

Domnului Vasile GANCEV
Centrul pentru Jurnalism Independent, Media Azi
mun. Chișinău, str. Sciusev 53

În adresa Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului a parvenit demersul Domnului Vasile GANCEV, reporter Media Azi al Centrului pentru Jurnalism Independent, înregistrat sub nr.284 din 03.05.2022, prin care solicită precizări ce țin de aplicabilitatea art.365[5] din Codul contravențional al Republicii Moldova referitoare *la încălcarea drepturilor cetățenilor prin răspândirea atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acțiuni.* Solicitantul cere o explicație privind aplicarea uniformă a legislației ce se referă la răspunderea contravențională a jurnaliștilor sau instituțiilor media pentru ilustrarea materialelor video în cadrul reportajelor, online și print a simbolurilor cu panglica bicoloră a Sfântului Gheorghe.

În acest sens, Direcția generală juridică a remis Comisiei juridice, numiri și imunități demersul *supra* spre examinare conform competențelor.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat demersul Dumneavoastră și Vă comunică următoarele.

Art.1 din Legea nr.54/2003 privind contracararea activității extremiste, a suportat modificări prin prisma Legii nr.102/2022 pentru modificarea unor acte normative. Prin atribute și simboluri general cunoscute se înțeleg drapelele, benzile și panglicile colorate/de conștientizare (banda bicoloră negru-portocaliu),

emblemele (elemente grafice, litere sau cifre și combinații ale lor), insignele, uniformele, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne.

În acest sens, legiuitorul a stabilit expres care sunt cazurile ce se referă la răspândirea atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni.

Art.1 din Legea nr.54/2003 prevede că, nu se consideră etalare, confecționare, răspândire sau deținere în vederea difuzării publice a atributelor ori simbolurilor fasciste, național-socialiste (naziste), ale unei organizații extremiste, precum și a atributelor ori simbolurilor general cunoscute, reprezentarea acestora în manuale/cărți ori pe un alt suport având caracter științific/educațional, nici expunerea acestora în cadrul unor expoziții cu caracter științific/educațional, nici confecționarea, deținerea sau utilizarea acestora în cadrul reprezentațiilor de teatru/film ori în cadrul activităților de reconstituire istorică în care participanții desfășoară un program după un plan prestabilit pentru a recrea diverse aspecte ale unui eveniment sau ale unei perioade istorice.

De asemenea, nu constituie atribute și simboluri general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni benzile și panglicile care sunt parte componentă a însemnelor, a medaliilor și a ordinelor acordate persoanelor pentru participarea la cel de-al Doilea Război Mondial.

Totodată, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Potrivit art.3 alin.(3) și alin. (4) din Legea nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, restrângerea libertății de

exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectând-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspândească informaţii de interes public decât în condiţiile legii.

Prevederea normativă invocată nu are scopul de a interzice mass-media să răspândească informaţii de interes public care ar ilustra eventual şi simbolurile vizate, ci să prevină şi să sancţioneze acţiunile de încălcare a drepturilor cetăţenilor prin răspândirea atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni.

În altă ordine de idei, potrivit art. 34 alin. 4 din Constituţie, mijloacele de informare în masă, publice sau private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice, cu respectarea obligaţiilor deontologice. Jurnaliştii, furnizorii de servicii media, furnizorii serviciului de platformă de partajare a materialelor video şi distribuitorii de servicii media au obligaţia să respecte drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului, iar activitatea acestora va fi desfăşurată în corespundere cu principiile universale în materia drepturilor omului şi principiile de comunicare audiovizuală. Conţinuturile interzise în cadrul serviciului media audiovizual şi în cadrul serviciului de platformă de partajare a materialelor video sunt expres prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale şi de Regulamentul privind conţinuturile audiovizuale.

În partea ce ţine de a fi sau nu sancţionaţi jurnaliştii sau instituţiile media conform prevederilor normelor sus menţionate, observăm că în conformitate cu art.393 alin.(1) din Codul contravenţional nr.218/2008 autorităţile competente să soluţioneze cauzele contravenţionale sunt: a) instanţa de judecată; b) procurorul; c) comisia administrativă; d) agentul constatator (organele de specialitate specificate la art. 400-423[12]).

Astfel, în conformitate cu Legea nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, subiectul expus în petiție (a fi sau nu sancționați jurnaliștii sau instituțiile media) nu ține de domeniul de activitate a Comisiei juridice, pentru numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova.

Specificăm, că în conformitate cu art.400 alin.(1) din Codul contravențional nr.218/2008 contravenția prevăzută la art.365^5 se constată și se examinează de către poliție.

Cu respect,

Președintele comisiei **Olesea STAMATE**

ex.: Sergiu Sîrbu,
tel: 022 820 534;
e-mail: sergiu.sirbu@parlament.md